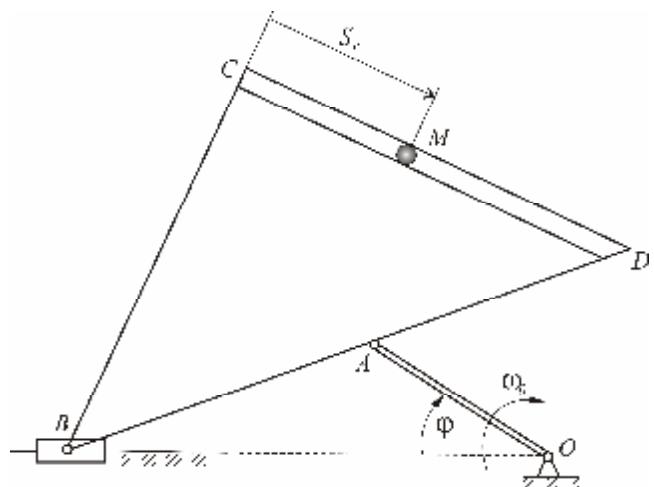
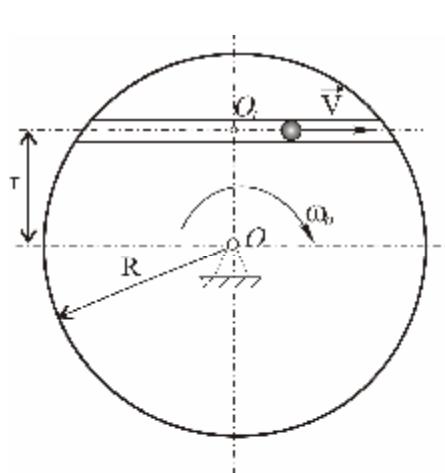

Vežba br. 10.

Složeno kretanje tačke

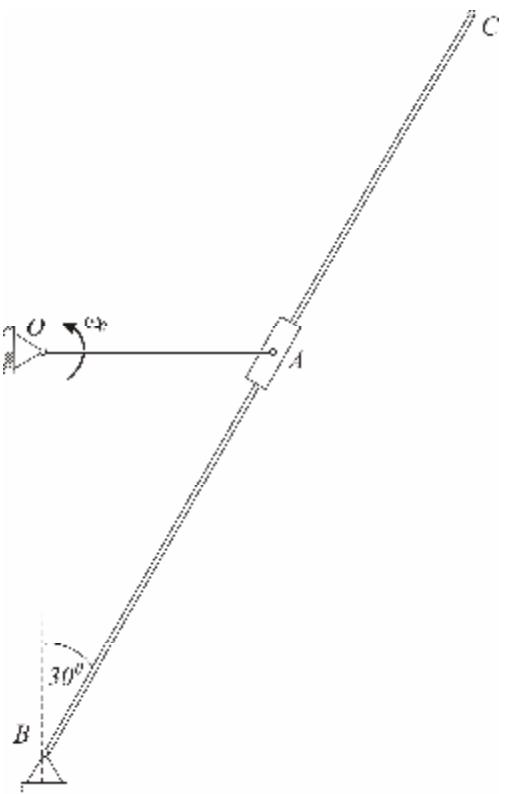
Brzina i ubrzavanje tačke koja se kreće složeno

1. Kružna ploča poluprečnika $R = 5 \text{ [cm]}$, obrće se u svojoj ravni oko z-ose jednolikom ugaonom brzinom $\omega_0 = 1 \text{ [s}^{-1}\text{]}$. Duž horizontalnog žleba AB, na rastojanju $r = \overline{OO_1} = 3 \text{ [cm]}$ kreće se pokretna tačka N iz početnog položaja O_1 jednolikom brzinom $V = 1 \text{ [}\frac{\text{cm}}{\text{s}}\text{]}$. U trenutku $t = 3 \text{ [s]}$ od početka kretanja tačke i obrtanja ploče odrediti absolutnu brzinu i absolutno ubrzanje tačke N.

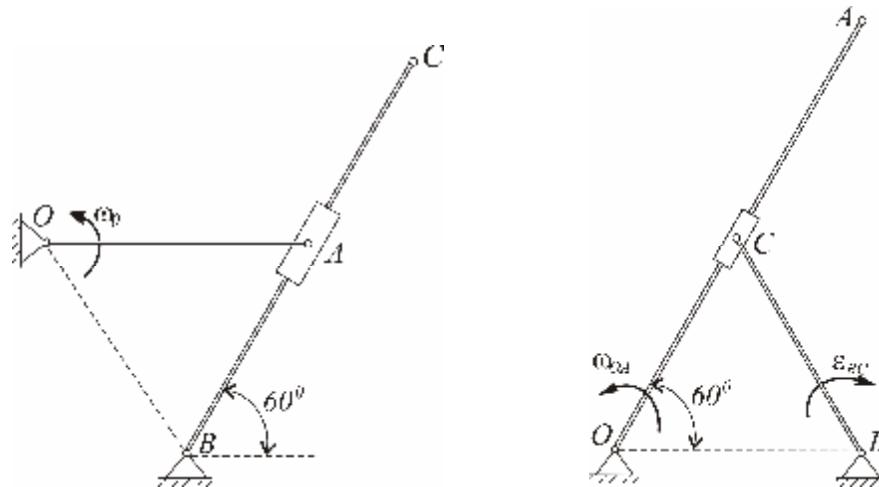
2. Po kateti CD dužine R, jednakokrakog pravouglog trougla BCD, kreće se jednolikom ubrzano pokretna tačka M, relativnim ubrzanjem $a_r = 2R\omega_0^2$. Na sredini stranice BD trougao je zgobno vezan za tačku A krivaje OA, dužine $\frac{R}{2}$, a u tački B za klizač koji se kreće po horizontalnim pravoliniskim vođicama čija osa prolazi kroz tačku O. Krivaja se obrće konstantnom ugaonom brzinom ω_0 oko nepokretnе horizontalne ose. U početnom trenutku tačka je bila u položaju C bez početne relativne brzine, a krivaja je zaklapala ugao $\varphi_0 = \frac{\pi-1}{2}$. Odrediti absolutnu brzinu i absolutno ubrzanje tačke M u trenutku $t = \frac{1}{2\omega_0}$.

3. U kulisnom mehanizmu krivaja $\overline{OA} = R$ obrće se konstantnom ugaonom brzinom ω_0 . Odrediti ugaonu brzinu i ugaono ubrzanje krivaje $\overline{BC} = 4R$ i brzinu i ubrzavanje tačke C u trenutku kada krivaja zaklapa ugao od 30° sa vertikalom.

Zadaci za vežbu:

4. U kulisnom mehanizmu krivaja OA dužine R, obrće se oko ose koja prolazi kroz tačku O, konstantnom ugaonom brzinom ω_0 , smera datog na slici. Za kraj A zglobno je vezan klizač i navučen na kulisu $\overline{BC} = 2R$, pri čemu je $\overline{OB} = R$. Kulisa BC se obrće oko ose koja prolazi kroz tačku B. Odrediti ugaonu brzinu i ugaono ubrzanje kulise BC, i brzinu i ubrzanje tačke C u trenutku kada je krivaja OA u horizontalnom položaju, a kulisa BC zaklapa ugao 60° sa horizontalom.

5. U mehanizmu prikazanom na slici krivaja OA se obrće oko nepokretne ose koja prolazi kroz ležište u O. Krivaja OA je provučena kroz klizač C, koji je zglobno vezan za krivaju BC, dužine R, koja se obrće oko nepokretne ose koja prolazi kroz ležište u B, pri čemu je $\overline{OB} = R$. Za položaj mehanizma, kada krivaja OA zaklapa ugao od 60° sa horizontalom, odrediti ugaonu brzinu krivaje BC i ugaono ubrzanje krivaje OA, ako je ugaona brzina krivaje OA, $\omega_{OA} = \omega_0$, a ugaono ubrzanje krivaje BC, $\varepsilon_{BC} = 2\sqrt{3}\omega_0$, smerova datih na slici.